

From: VZMD Predsednik

Sent: Wednesday, February 19, 2020 12:59 PM

To: Saša Prelič [REDACTED]

Cc: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Subject: RE: Položaj poravnalnega odbora - stališče do navedb mag. Verbiča - veza Ng 13/2008 in Ng 12/2018

Importance: High

Spoštovani dr. Saša Prelič, vsakokratni član poravnalnega odbora!

Naj se najprej zahvalim za vaše tolmačenje vloge Poravnalnega odbora v postopkih preveritev primernosti denarne odpravnine, v primerih iztisnitev manjšinskih delničarjev, ter za podane pravne podlage, ki urejajo status Poravnalnega odbora. Menim, da z akademskega in zakonskega vidika zelo dobro poznate položaj Poravnalnega odbora - verjetno ste celo eden najboljših poznavalcev normativnega položaja Poravnalnega odbora v državi - pa vendar me v konkretnih postopkih zanima predvsem operativna vloga Poravnalnega odbora (v nadaljevanju: PO) ter vas, kot vsakokratnega člana PO, in ne kot soavtorja relevantne zakonodaje, kot izpostavljate in na kar se osredotočate v vašem odzivu.

Po mojem mnenju je potrebno delo PO motriti in ocenjevati na posameznih konkretnih primerih, pri tem pa je potrebno upoštevati fazo postopka, v kateri se posamezni primer nahaja. V ta namen bom skušal biti v nadaljevanju še bolj jasen in izdaten, kot v mojem predhodnem dopisu, sicer naslovljenem na – prav tako praktično vsakokratnega – Predsednika PO, dr. Aleša Berk Skok.

Vloga in delo PO sta jasno opredeljena v 609. in 610. členu ZGD-1 in ju v VZMD več kot dobro poznamo – tudi skozi neposredno prakso v preko 30 sproženih in 20 že sorazmerno uspešno zaključenih primerih. Jasno je, da PO deluje v pogojno dvofaznem postopku, pri čemer v prvi fazi deluje kot posrednik in voditelj (predlagatelj) poravnave - to razumemo, je njegova primarna vloga. V drugi fazi - v kolikor do nje pride - pa PO deluje kot predlagatelj mnenja o primerni denarni odpravnini sodišču. Slednje je jasno njegova sekundarna in podrejena vloga, ki je le pogojna, saj lahko nastopi le v okoliščinah, ko PO v svoji primarni vlogi - kot predlagatelj poravnave - ni bil uspešen in ko so bile izčrpane vse možnosti za sklenitev poravnave.

Ker PO tako nastopa v dveh različnih vlogah, je po mojem mnenju potrebno pravilno razumeti tudi komunikacijo PO s procesnimi udeleženci. V VZMD smo prepričani, da mora PO v svoji primarni vlogi, kot predlagatelj poravnave, jasno in transparentno komunicirati s procesnimi udeleženci, saj drugače niti ni moč skleniti poravnave, medtem ko v njegovi sekundarni vlogi - kot predlagatelju mnenja za sodišče - praviloma ni potrebno, da PO komunicira s procesnimi udeleženci, saj se v primeru ustreznega vodenja poravnave komunikacija vsebinsko izčrpa že v predhodni fazi, ko PO nastopa v svoji primarni vlogi. Torej, ko v posameznem postopku poteka faza poravnave, je popolnoma logično, da bomo v VZMD - kot zastopniki prizadetih in (potencialno) oškodovanih malih delničarjev - iskali in zahtevali komunikacijo s PO ter da bomo na PO neposredno naslavljali vrsto vprašanj, od vas terjali odgovore oz. jasna stališča, saj je to je po našem prepričanju vendar bistvo postopkov poravnave!

Zato se topogledno nikakor ne morem strinjati z vašim mnenjem, ko nas - procesne udeležence - napotujete zgolj na komunikacijo s sodiščem. Menim, da je takšno stališče, posebej v danih okoliščinah, vsebinsko napačno in neustrezno. To je namreč smotno le v drugi fazi postopka, ko je vsem procesnim udeležencem jasno, da sklenitev poravnave pred PO ni mogoča in da PO prehaja v svojo sekundarno vlogo predlagatelja mnenja o primerni denarni odpravnini. Le v drugi fazi postopka se lahko naslavljanje

PO s strani procesnih udeležencev razume kot poskus nedopustnega vplivanja na mnenje PO. Po našem videnju večino aktivnosti in časa PO opravi v svoji primarni vlogi, ki ji kot predhodno pojasnjeno, pogojno sledi sekundarna vloga, ki bi morala biti časovno kratka - kolikor zahteva razumni čas, glede na zahtevnost postopka, da se strokovno pripravi zaključno mnenje PO.

V VZMD smo globoko prepričani, da standard »ustrezne profesionalne skrbnosti«, ki ga pravilno izpostavljate, članom PO nalaga, da morajo v svoji primarni vlogi - kot predlagatelji poravnave - zagotoviti informacijsko simetrijo procesnim udeležencem, argumenti v postopku poravnave pa bi morali temeljiti na utemeljenih strokovnih podlagah. Tako je zagotovitev vseh relevantnih podatkov in procesnih poročil predlagateljem (malim delničarjem) - ki so že v izhodišču prizadeta stranka in so v podrejenem položaju, glede na položaj nasprotnega udeleženca (glavnega delničarja) - ena izmed ključnih nalog PO, saj ima edino PO normativno podlago za izvršitev te naloge. V kolikor PO ocenjuje, da bi bilo v posameznem postopku primerno pridobiti še dodatna - od procesnih udeležencev neodvisna - strokovna mnenja cenilcev, izvedencev oziroma ostalih veščakov stroke, potem se morajo - po našem trdem prepričanju - takšna neodvisna ekspertna mnenja naročiti in pridobiti v prvi fazi postopka, ko PO nastopa v svoji primarni vlogi predlagatelja poravnave. Jasno je namreč, da je namen tovrstnih mnenj zблиževanje stališč procesnih udeležencev, da se na zaključkih teh dodatnih neodvisnih mnenj poskuša doseči sklenitev poravnave!

Vsebinsko seveda ne more biti dvoma, da - v času, ko se pridobivajo dodatna neodvisna ekspertna mnenja - še vedno poteka prva faza postopka in člani PO še vedno nastopajo v svoji primarni vlogi, kot predlagatelji poravnave, in ne v svoji sekundarni vlogi, kot predlagatelji mnenja o višini primarne denarne odpravnine. Posledično je nujno, da v tem času poteka komunikacija med PO in procesnimi udeleženci, še več - glede na načelo transparentnosti in obveščenosti - bi morali biti procesni udeleženci seznanjeni z vsebino oz. vsaj zaključki dodatnih neodvisnih ekspertnih mnenj, saj je le na tej osnovi moč razumno pričakovati, da bo sklenitev poravnave možna, kar pa je temeljni cilj dela in vloge PO. Z vsebinskega vidika torej ni prav nobenega razloga, da udeleženci ne bi smeli biti seznanjeni z dodatnimi neodvisnimi strokovnimi mnenji, ker ravno pridobitve neodvisnih ekspertiz dajejo postopku dodatno raven legitimnosti, strokovnosti in nepristranosti, kar posledično utrjuje položaj PO ter s tem povečuje verjetnost sklenitve poravnave.

Tako se PO vsekakor zaveda, da imajo v izvajanju svojega strokovnega dela cenilci, izvedenci in drugi veščaki običajno neposredno interakcijo s poslovodstvi podjetij v lasti glavnega delničarja, kar pomeni, da ima glavni delničar, kot nasprotni udeleženec postopka, možnost (neposredne) komunikacije s cenilci in izvedenci, kar posledično pomeni, da je delna pristranost bržčas že vgrajena v sam postopek izvedbe dela cenilcev in drugih strokovnjakov, ki za PO pripravljajo strokovno podlage. V kolikor pa mali delničarji kot predlagatelji nimajo možnosti niti seznanitve z vsebino »neodvisnih« strokovnih mnenj, potem so evidentno v še bolj podrejenem položaju. Načelo obveščenosti (informacijske simetrije) je v tem primeru eksplicitno kršeno, pri čemer je potrebo vedeti, da glavni delničar kot nasprotni udeleženec že v osnovi razpolaga z vsemi informacijami, medtem ko dodatna - in celo ekskluzivna(!) - možnost razgovora s cenilci in izvedenci, ki je vgrajena postopku izvedbe »neodvisnih« ekspertiz, izhodiščno informacijsko asimetrijo še neizmerno pogloblja.

Strinjamo se, da ko PO preide v svojo sekundarno vlogo - v vlogo predlagatelja mnenja za sodišče - ni več potrebe po komunikaciji s procesnimi udeleženci, saj se je predhodno že povsem izčrpala vloga PO, kot usklajevalca oz. zблиževalca različnih mnenj. PO v svoji sekundarni vlogi zgolj zapiše in poda svoje strokovno mnenje sodišču, in sicer po normativu »brez nepotrebne odlašanja«. Po našem prepričanju tako PO v svoji sekundarni vlogi nima prav nobene potrebe ali pravega razloga po angažmaju dodatnih zunanjih ekspertov. Če PO namreč meni, da so dodatna mnenja cenilcev in izvedencev v posameznem primeru še vedno potrebna, potem - v kolikor bi delo PO sledilo standardu »potrebne profesionalne

skrbnosti« - bi moral PO takšno neodvisno strokovno mnenje naročiti in pridobiti predhodno, v svoji primarni vlogi, in posledično bi takšni zaključki strokovnih mnenj morali služiti kot neodvisna strokovna podlaga za zbliževanje mnenj in stališč procesnih udeležencev.

Vsebinsko je torej popolnoma zgrešeno stališče, da PO pridobiva dodatna menja v popolni izolaciji, brez kakršnekoli interakcije s procesnimi udeleženci, ker bi vsebinsko to samo-po-sebi pomenilo, da se ekspertize naročajo v drugi fazi postopka, ko PO deluje v svoji sekundarni vlogi predlagatelja mnenja. PO primarno vodi poravnavo in sekundarno (podredno), v kolikor pri poravnavi ni uspešen, poda svoje zaključno mnenje o višini primerne denarne odpravnine sodišču, predhodno pa mora - v svoji primarni vlogi - izčrpati prav vse možnosti za doseg poravnave in v ta okvir sodi tudi morebitno naročanje in pridobitev zunanjih ekspertiz, neodvisnih od procesnih udeležencev. Naročanje in pridobivanje dodatnih zunanjih strokovnih mnenj v drugi fazi postopka, ko PO nastopa v svoji sekundarni vlogi (v fazi izolacije), je po prepričanju VZMD lahko upravičeno le v skrajno specifičnih primerih in ob ustreznem soglasju, nikakor pa to ne more biti splošno pravilo. V kolikor se angažiranje dodatnih neodvisnih ekspertiz uveljavlja v zaključni fazi postopka, potem takšen postopek pač ne more zadostiti standardu »potrebne profesionalne skrbnosti«, kar samo po sebi vzbuja pristranskost in ruši legitimnost dela PO, kar sem izpostavil že v svojem predhodnem dopisu (spodaj) in kar ste očitno žal spregledali, kakor tudi druge ugotovitve in dejstva iz neposrednih praks PO.

Ker ima PO - tudi glede na vaša izvajanja - dve popolnoma različni vlogi (primarno in sekundarno), ki sta glede na interakcijo PO s procesnimi udeleženci lahko polarno različni, bi veljalo tekom postopka eksplicitno določiti moment, ko PO preide iz svoje primarne vloge v svojo sekundarno vlogo. V VZMD smo prepričani, da iz vsebinskega vidika takšen moment lahko nastopi le v trenutku, ko so predhodno izčrpane prav vse aktivnosti PO za sklenitev poravnave, kar vključuje tudi potencialno pridobivanje dodatnih - od procesnih udeležencev neodvisnih - zunanjih strokovnih podlag. Od trenutka prehoda v drugo fazo postopka, ko PO nastopi v svoji sekundarni vlogi, je edino logično, da je s strani procesnih udeležencev kakršnakoli komunikacija s člani PO pretrgana. V teh okoliščinah se lahko razume poskus komunikacije s strani procesnih udeležencev, kot poskus nedopustnega vplivanja na mnenje PO o primerni višini denarne odpravnine. Vsled temu bi morali biti vsi(!) procesni udeleženci primorani vsakršno nadaljnjo komunikacijo vršiti zgolj še s sodiščem - v tem pogledu se z vašim mnenjem popolnoma strinjam.

Ali gre za dopustno oziroma nedopustno komunikacijo procesnih udeležencev s člani PO, je odvisno od faze postopka v katerem se nahaja posamezni primer. V prvi fazi postopka, ko PO nastopa v svoji primarni vlogi, bi morala biti komunikacija ne le dopustna, temveč močno zaželeno; v drugi fazi postopka, ko PO nastopa v svoji sekundarni vlogi, pa se strinjam, da komunikacija ni dopustna in se lahko pojmuje kot nedovoljen poskus vplivanja na mnenje PO. Vendar se zato v nobenem primeru ne more komunikacije procesnih udeležencev s PO - v zvezi z delom zunanjih cenilcev, izvedencev in drugih veščakov stroke - razumeti kot nedopustno in neustrezno, ker naročanje in pridobivanje, od procesnih udeležencev neodvisnih, ekspertnih mnenj sodi med aktivnosti prve faze postopkov, kjer PO nastopa v svoji primarni vlogi. Nasprotno - v kolikor bi PO sledil standardu »potrebne profesionalne skrbnosti« - mora PO celo vzpodbujati komunikacijo med procesnimi udeleženci, ob predložitvi vsebin in zaključkov zunanjih ekspertnih skupin, zaželeno bi bilo celo, da so cenilci, izvedenci in drugi veščaki stroke aktivno vključeni v komunikacijo med PO in procesnimi udeleženci. V tem smislu kakršnakoli mnenja o smiselnosti izolacije dela PO letijo docela v prazno.

Tako po prepričanju strokovnih sodelavcev VZMD delo PO v vse več primerih - tudi nekaterih, ki sem jih skozi prizmo konkretnih praks PO izpostavil v svojem prejšnjem dopisu (spodaj) in do katerih se očitno ne želite opredeliti - še zdaleč ne zadosti standardu »ustrezne profesionalne skrbnosti«. Primer »ACH« - ob nizu šokantnih ravnanj in/ali opustitev le-teh s strani PO - med drugim nazorno kaže, da PO ni niti želel,

še manj pa se je kakorkoli zavzel, da bi nam-predlagateljem priskrbel/omogočil vsaj cenitveno poročilo glavnega delničarja, kar bi seveda moralo predstavljati samo osnovo in popolnoma bazični standard! Nadalje je - v tem pomembnem in vzorčnem primeru »ACH« - PO angažiral zunanjega »neodvisnega« cenilca, ki postopek cenitve opravlja že vse od 05.04.2019 (!?!), pri čemer predlagatelji vse do danes ne poznamo niti osnovnih izhodišč vrednotenja, kaj šele, da bi bili tekom postopka o čemerkoli obveščeni, čeprav smo to od samega začetka večkrat zahtevali in utemeljevali!

Danes smo 19.02.2020 in cenitev še vedno ni zaključena oz. s strani PO ali sodišča v zvezi s tem nimamo prav nikakršne informacije. Ob tem je potrebno dodati, da imajo z vaše strani izbrani cenilci (BDO Svetovanje) bržčas na razpolago dokumentacijo celotnega spisa, kakor tudi cenitveno poročilo glavnega delničarja in analize, ki so jih izdelali zunanji strokovni sodelavci VZMD, hkrati pa imajo možnost neposrednega razgovora s poslovodstvi vseh družb (v nekdanjem sistemu ACH), ki so bolj-ali-manj povezana z glavnim delničarjem (Protej). Vse predmetne družbe imajo narejeno revizijo finančnih izkazov in hkrati pripravljajo obsežna letna poročila, ki so javno dostopna. Velja izpostaviti, da ima PO posebno - z zakonom določeno - vlogo tudi pri pridobivanju podatkov, in sicer mora glavni delničar na zahtevo PO priskrbeti vse zahtevane podatke o poslovanju družbe, v kateri je bil izveden postopek iztisnitve malih delničarjev, enako velja za hčerinske družbe, v kolikor gre za holdinško družbo. Nenazadnje se cenitev izvaja za družbe, ki poslujejo v dejavnostih (karavaning, hotelirstvo, prodaja avtomobilov), za katere tudi sicer obstaja dober nabor podatkov iz javno dostopnih baz, prav tako obstaja dober »benchmark« podjetij ...

V takšnih okoliščinah je izvedba cenitve močno olajšana, zato je popolnoma nerazumljivo (pa tudi resno sumljivo!), da cenitev, ki naj bi jo izvajali pooblaščen ocenjevalci vrednosti podjetij - po besedah PO zaupanja vredni veščaki stroke - še vedno ni končana. Prav noben razlog za pojasnjevanje takšnega časovnega razpona (skoraj leto dni!) ne more vzdržati resne presoje. Pri tem naj mi bo dovoljeno, da se ponovno sklicujem na standard »potrebna profesionalna skrbnost«, ki v primeru ACH s strani članov PO več kot očitno ni izpolnjen, prav tako pa je grobo kršen normativ »brez nepotrebnega odlašanja«.

Primer ACH posebej izpostavljam, ker je zunanji cenilec, ki ga je angažiral PO - družba BDO Svetovanje - enak, kot v primerih Ng 13/2008 in Ng 12/2018, za katera ste nas obvestili, da obstaja potencialni konflikt interesa. Pri tem podčrtam, da nam s strokovnimi sodelavci VZMD sploh ni jasno, kako je v Republiki Sloveniji, članici EU mogoče, da je bila družba BDO Revizija sploh angažirana za pomembno revizijo v primeru »Petrol« - in to na zahtevo ter po nasprotnem skupščinskem predlogu samega glavnega delničarja (v primerih Ng 13/2008 in Ng 12/2018) oz. njegovega zakonitega zastopnika g. Darija Južna!?! Slednji je svojo zahtevo in nasprotni predlog na skupščini celo utemeljeval s preprečevanjem grozečega konflikta interesa, za povrh pa je kar sam zagotovil kritje stroškov omenjene revizije, kar je po njegovem nasprotnem predlogu in insistiranju vključeno v skupščinski sklep o pomembni reviziji v družbi Petrol!?!

Seveda je bilo že predhodno znano dejstvo, da je delna lastnica družbe BDO Revizije - družba BDO Svetovanje - že angažirana v primerih Ng 13/2008 in Ng 12/2018. Navedene relacije in ravnanja so seveda popolnoma nezdržljive s kakršnokoli profesionalno neodvisnostjo! Ob vsem tem si res težko razložimo vašo oceno oz. oceno PO, da v konkretnem primeru družba BDO Svetovanje lahko zagotovi pripravo neodvisne ocene predmetnih družb ter da v konkretnem primeru ne obstaja potencialen konflikt interesov! Zato ponovno izpostavljam stališče VZMD, da v zadevnem primeru konflikt interesa več kot očitno obstaja in je prav, da je bil razkrit.

Zaradi navedenih dejstev je seveda nemogoče, da bi v VZMD podali mnenje, da se nam sodelovanje ocenjevalca - ki ste ga izbrali v Poravnalnem odboru - ne zdi izrazito neprimerno. Še manj možno in

sprejemljivo je, da bi celo podpisali takšno izjavo, kot ste nam jo poslali. Takšen predlog se nam zdi naravnost šokanten in zato nasprotno: zahtevamo zamenjavo takšnega cenilca oz. cenilcev.

Lep pozdrav!

Mag. Kristjan Verbič
Predsednik

VZMD - Vseslovensko združenje malih delničarjev

Hrenova 13
1000 Ljubljana
Slovenija

www.vzmd.si

Telefon v pisarni: 01/ 25 11 420
Telefaks v pisarni: 01/ 25 11 421

From: Saša Prelič
Sent: Wednesday, February 12, 2020 3:47 PM
To:
Cc: VZMD Predsednik

Subject: Položaj poravnalnega odbora - stališče do navedb mag. Verbiča

Spoštovani vsi,

predsednik VZMD mag. Verbič nam je poslal elektronski dopis, v katerem problematizira delo poravnalnega odbora v nekaterih postopkih sodnega preizkušanja denarne odpravnine. Kot se mi zdi, se problematizira zlasti ne vključevanje udeležencev v delo poravnalnega odbora, nemožnost izbire zunanjega strokovnjaka in podobno. Če citiram besede mag. Verbiča, poravnavni odbor svojo vlogo »*vidi kot oktroirano in avtorsko določanje sodb, brez možnosti seznanitve z vsebino, brez možnosti pritožb, brez možnosti zahtevati novo ekspertno mnenje itn.*«.

Navedbe in stališča mag. Verbiča so zmotne in so posledica njegovega pomanjkljivega poznavanja normativnega položaja poravnalnega odbora. Predlagal bi, da si pred izrekanjem tovrstnih sodb prebere ustrezno literaturo, ki je tudi pri nas že kar obširna. O tem sem pri nas največ pisal sam, in sicer najbolj celovito v monografiji *Materialno statusno preoblikovanje* (GV Založba, 2005, str. 508), pa tudi v vrsti strokovnih člankov, npr. *Pravica do denarne odpravnine kot fundament posteriornega varovanja interesa manjšinskih imetnikov deležev gospodarskih družb* (Podjetje in delo št. 6-7/2008), *Postopki v zvezi z določanjem primerne denarne odpravnine za manjšinske delničarje pri izključitvah in izstopih, statusnih preoblikovanjih in povezanih družbah* (Podjetje in delo št. 6-7/2010), *Normativni koncept posteriornega varovanja interesa imetnikov deležev pri statusnih preoblikovanjih in v primerljivih korporacijskih položajih (denarna odpravnina kot posebno premoženjsko upravičenje)* (Gospodarski subjekti na trgu in evropske dimenzije, Pravna fakulteta 2018) ali pa *Sodno preizkušanje primernosti menjalnega razmerja ali denarne odpravnine manjšinskim delničarjem* (Podjetje in delo 6-7/2018). Ker so določbe našega ZGD-1 o poravnalnem odboru preslikava določb avstrijskega Zakona o delnicah (AktG, členi 225g-m), je za razumevanje položaja »gremija« - in v izogib besedovanju kar na pamet – koristno pogledati vsaj tudi komentarje teh določb, npr. Kalss/Bachner: *Umwandlung-Verschmelzung-Spaltung* (Manz, 1997) ali pa Jabornegg/Strasser: *AktG Kommentar* (Manz, 2020). Predlagam, da se to prebere.

Zgolj ad informandum (in »iz prve roke«, ker sem, skupaj s prof. dr. Marijanom Kocbekom ter prof. dr. Petrom Doraltom (iz dunajske WU), imel priložnost sodelovati pripravi novele ZGD-F iz leta 2001, ki je poravnalni odbor sploh etablirala kot zakonski institut): poravnalni odbor je normativno predviden kot posebna ekspertna skupina, ki kot izvedenec sui generis pomaga sodniku (ali sodnici), ki vodi sodni postopek preizkusa denarne odpravnine (oziroma eventuelno še menjalnega razmerja). V nasprotju z zmotnim prepričanjem, postopek sodnega preizkušanja ni postopek, katerega dominus bi bil poravnalni odbor, temveč je dominus postopka sodišče oziroma nepravdni sodnik. Zato procesni udeleženci (predlagatelji, skupni zastopnik, nasprotni udeleženec) niso v nikakršnem razmerju s poravnalnim odborom in ta v razmerju do njih ne nastopa niti avtokratsko, niti oktroirano. Poravnalni odbor pomaga sodniku z izdelavo svoje ekspertize, ki pa je v posameznih primerih ne more izdelati sam, in lahko zato – za to je izrecno zakonsko pooblaščen, glejte šesti odstavek 609. člena ZGD-1 – sam, samostojno in brez »soglasja« udeležencev, pritegne še druge strokovnjake, cenilce in podobno. Zato so navedbe prizadetih, kako niso vključene v postopek in kako se v njem ne morejo izrekat, v razmerju do poravnalnega odbora nepotrebne, predvsem pa brez podlage. Udeleženci naj komunicirajo s sodiščem, ki postopek vodi.

Tisto, po čemer je položaj poravnalnega odbora specifičen, in po čemer se najbolj razlikuje od drugih izvedencev v civilnih sodnih postopkih, je njegova zakonsko podeljena pristojnost predlaganja poravnave udeležencem. To poravnalni odbor, v katerem sodelujem tudi sam, vedno najprej tudi poskuša. Poskuša namreč udeležence pripraviti do tega, da pred poravnalnim odborom sklenejo poravnavo, in če je ta sklenjena na ustrezen način, jo sodišče potrdi, s čimer dobi ustrezne pravne učinke navzven. V tem delu poravnalni odbor s strankami komunicira, in to zelo aktivno in le v tem delu prihaja do stika med poravnalnim odborom in udeleženci. Upam, da se vsi strinjamo, da je sklenitev poravnave izraz želje zakonodajalca, ni pa zakonodajalčev imperativ: če sklenitev poravnave pred poravnalnim odborom ni možna, potem je poravnalni odbor v položaju, ko mora pač izdelati mnenje oziroma dati svojo oceno primernosti oziroma neprimernosti denarne odpravnine – tertium non datur (prvi odstavek 609. člena ZGD-1). Tu se pa udeležba procesnih udeležencev in njihova komunikacija s poravnalnim odborom konča. Oceno pa poravnalni odbor izdelava z ustrezno profesionalno skrbnostjo, za sodišče, in ne za stranke. V tem smislu torej očitki mag. Verbiča letijo v prazno.

Dodal bi še tole: ne držijo navedbe o nedopustnosti pravnih sredstev. Prav nasprotno. Zoper odločbo sodišča je dopustna pritožba, dopustna je celo revizija (šesti odstavek 607. člena ZGD-1), čeprav tega izrednega pravnega sredstva drugi nepravdni postopki ne predvidevajo. Če torej VZMD kdaj meni, da je odločitev sodišča – mogoče sprejeta tudi na podlagi mnenja poravnalnega odbora – zanje neustrezna ali nepravilna, naj vloži pravno sredstvo. Seveda na svoje stroške, ne na način in pod pogoji iz 614. člena ZGD-1. Tudi ne drži, da ni dopustno predlagati drugega izvedenca, kot le poravnalni odbor. Udeleženci lahko predlagajo sodišču, da imenuje tudi še druge izvedence. Vendar tudi s tem povezani stroški ne spadajo pod privilegirani režim 614. člena ZGD-1.

Predlagam, da se v bodoče vzdržimo pavšalnih očitkov ter poskušamo vsak po svojih močeh prispevati, da se sodni preizkusi izvajajo hitro in učinkovito. S takimi očitki jih zgolj blokiramo, predvsem pa vnašamo nepotrebno zmedo in poglobljamo nezaupanje.

Lep pozdrav,
Prof. dr. Saša Prelič
Pravna fakulteta Univerze v Mariboru,
Član poravnalnega odbora

From: VZMD Predsednik

Sent: Wednesday, February 12, 2020 11:58 AM

To: Aleš Berk [REDACTED]

Cc: Saša Prelič [REDACTED]; Simon Čadež [REDACTED]; Gregor Bajraktarević [REDACTED]; Roman Jerman [REDACTED]; Matjaž Vozel [REDACTED]; Jani Soršak [REDACTED]; 'Klemen Veršič' [REDACTED]; 'Jan Pišek' [REDACTED]

Subject: RE: Ng 13/2008 in Ng 12/2018

Importance: High

Spoštovani dr. Aleš Berk Skok, Predsednik Poravnalnega odbora!

Zahvaljujem se za poslano razkritje okoliščine, ki vsekakor vpliva na neodvisnost ocenjevalca vrednosti podjetij v postopku ugotavljanja primernosti denarne odpravnine. Dovolite, da vas pri tem ponovno opozorim na dejstvo, da VZMD (in številne delničarje, ki jih zastopamo) v tem postopku zastopa odvetnik Klemen Veršič iz Odvetniške pisarne Veršič – Perčič, zato vas prosim, da vsaj vaše uradne dopise, predloge ipd., naslavljate (tudi) nanj, saj je za to z naše strani izrecno pooblaščen – toliko bolj, ker tako ravnate do vseh drugih udeležencev postopka, kjer ne naslavljate njihovih predsednikov uprav, pač pa pravne zastopnike oz. odvetnike.

Sporočam vam, da so strokovni sodelavci VZMD izoblikovali stališče, da v zadevnem primeru konflikt interesa očitno obstaja in je prav, da je bil razkrit. Zaradi navedenega dejstva seveda ne moremo podati mnenja, da se nam sodelovanje izbranega ocenjevalca ne zdi neprimerno, ali celo podpisati takšne izjave, kot ste jo poslali. Nasprotno, primorani smo zahtevati zamenjavo takšnega cenilca oz. cenilcev.

Dodatno imajo strokovni sodelavci VZMD resne pomisleke glede ustreznosti angažmaja BDO Svetovanje tudi iz razloga, ker je prav isti cenilec angažiran tudi v postopku ugotavljanja primernosti denarne odpravnine v primeru ACH, kjer potek cenitve traja odločno predolgo (že skoraj leto dni!) - in to brez vsakršnega pojasnila z vaše strani oz. Poravnalnega odbora, sodišča ali samih cenilcev - kar samo po sebi vzbuja več kot upravičen dvom o strokovnosti in nepristranskosti.

V VZMD nas veseli, da v zadevnem primeru Poravnalni odbor skuša pridobiti »soglasje« za svojo izbiro tudi pri malih delničarjih, med katerimi so sicer tudi pomembni institucionalni investitorji – takšno ravnanje je po našem prepričanju edino pravilno in strokovno. Hkrati pa žal ugotavljamo, da tovrstna praksa in ustrezen profesionalni standard nikakor ni bil vzpostavljen v omenjenem in relevantnem primeru presoje primernosti denarne odpravnine v primeru ACH. V slednjem ste nas namreč zavestno potisnili v situacijo, da skoraj tri leta(!) po iztisnitvi in po dobrih dveh letih vašega angažmaja, še vedno nismo - navkljub večkratnim izrecnim zahtevam - pridobili niti cenitve glavnega delničarja, niti nismo seznanjeni s predmetom, namenom in datumom, na katerega naj bi družba BDO Svetovanje opravila cenitev, kot strokovno podlago za pripravo mnenja Poravnalnega odbora!

V primeru NG 2/2015, pa ste (Poravnalni odbor) v svoji obrazložitvi celo zapisali, da niste zavezani upoštevati stališč strank in da vam ni potrebno strank seznaniti z vašimi ugotovitvami, kar po našem trdnem prepričanju nikakor ni primer dobre prakse, pač pa ravno nasprotno. Nadalje ste v navedenem primeru (Poravnalni odbor) celo apelirali na sodišče, naj vaše mnenje sodišče privzame kot svoje dokončno mnenje, saj naj bi sicer šlo za odmik od zakonskega koncepta, kar seveda ne drži! S takšnimi ravnanji si po našem videnju Poravnalni odbor želi povečati in okrepiti svojo siceršnjo, zakonsko predpisano vlogo ter se pozicionirati kot »ultimativni« odločevalec oz. kot zakonsko predpisani določevalec končne razsodbe.

Z vidika razlaščenih oz. iztisnjenih delničarjev je to toliko bolj problematično, sporno in nesprejemljivo, saj - za ustrezno ponazoritev in primerjavo - so v »normalnih«, rednih sodnih postopkih stranke seznanjene z referencami in relevantnimi okoliščinami vseh izvedencev, vsebino njihovih mnenj ter imajo možnost izvedence tudi zaslišati oz. zahtevati nova izvedenska mnenja ipd. Medtem ko iz prikazanih relevantnih primerov - posebej NG 2/2015 - postaja očitno, da Poravnalni odbor svojo vlogo vidi kot oktroirano in avtorsko določanje sodb, brez možnosti seznanitve z vsebino, brez možnosti pritožb, brez možnosti zahtevati novo ekspertno mnenje itn.

V VZMD tako zaskrbljeno ugotavljamo, da ima Poravnalni odbor (v enaki sestavi) zelo različna stališča in celo diametralno nasprotne standarde pri vodenju postopkov poravnave in preveritev primernosti denarnih odpravnin.

Spoštovani dr. Aleš Berk Skok, glede na okoliščino, da ste se obrnili neposredno name, kot Predsednika VZMD, vas želim izrecno dobronamerno opozoriti na predočeni, sila pomemben vidik enakih meril in standardov pri opravljanju vaše funkcije Predsednika Poravnalnega odbora, ob tem pa ponovno izpostaviti, da VZMD ni pripravljen in ne more sprejemati vloge pasivnega in poslušnega statista, posebej spričo desetin sorodnih postopkov, ki so že v teku (in kjer ste povsod v vlogi Predsednika Poravnalnega odbora), kakor tudi tistih, ki smo jih sprožili v zadnjem času ter - kot vse kaže - še mnogih, ki sledijo.

Lep pozdrav!

Mag. Kristjan Verbič
Predsednik

VZMD - Vseslovensko združenje malih delničarjev

Hrenova 13
1000 Ljubljana
Slovenija

www.vzmd.si

Mobilnik [redacted]
Telefon v pisarni: 01/ 25 11 420
Telefaks v pisarni: 01/ 25 11 421

From: Aleš Berk

Sent: Monday, February 3, 2020 11:58 PM

To: [redacted]; Gregor Bajraktarevič [redacted]; Roman Jerman [redacted]; Matjaž Vozel [redacted]; VZMD Predsednik [redacted]; Jani Soršak [redacted]

Cc: Saša Prelič [redacted]; Simon Čadež [redacted]

Subject: Ng 13/2008 in Ng 12/2018

Spoštovani,

Tekom postopka ugotavljanja primernosti denarne odpravnine se je pojavila okoliščina, ki bi morda lahko vplivala na neodvisnost ocenjevalca vrednosti podjetij. V izogib poosredujemo razkritje in vas v imenu Poravnalnega odbora vljudno prosim za mnenje ali se vam sodelovanje izbranega ocenjevalca zdi neprimerno. V kolikor menite, da ocenjevalec lahko opravi svoje delo, vas vljudno prosim za podpis spodnje izjave.

Že vnaprej se zahvaljujem za sodelovanje,

Aleš Berk Skok
Predsednik Poravnalnega odbora